

Umowa
między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej
a
Rządem Republiki Uzbekistanu
o wzajemnej ochronie miejsc spoczynku i pamięci
ofiar wojny i represji

Rządy Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Uzbekistanu zwane dalej "Umawiającymi się Stronami":

- spełniając wolę swoich narodów, które zawsze w czci i poszanowaniu zachowywały miejsca spoczynku poległych i pomordowanych oraz pamięć o ich czynach;
 - pragnąc w godny sposób uczcić miejsca wiecznego spoczynku tak osób cywilnych jak i wojskowych pochowanych na terytoriach państwowych obu Umawiających się Stron,
 - biorąc pod uwagę postanowienia Traktatu między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Uzbekistanu o przyjaźni i współpracy;
 - kierując się odpowiednimi postanowieniami Konwencji Genewskich z 12 sierpnia 1949 roku, jak i Protokołów Dodatkowych do tych konwencji z 26 września 1977 roku;
 - biorąc pod uwagę zalecenia zawarte w postanowieniach dokumentów Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie o wolnym przepływie informacji, w celu usunięcia nierozpoznanych jeszcze "białych plam" we wzajemnych kontaktach obu narodów;
 - działając na rzecz zbliżenia obu narodów i ustanowienia między nimi przyjaznych kontaktów;
- uzgodniły co następuje:

Artykuł 1

1. Umawiające się Strony będą kierować się zasadami zawartymi w niniejszej Umowie przy rozwiązywaniu wszelkich problemów związanych z odszukiwaniem, rejestracją, urządzaniem, zachowaniem w należyтым stanie i utrzymywaniem na przyszłość miejsc spoczynku i pamięci żołnierzy i osób cywilnych, jak również przy ewentualnych pracach ekshumacyjnych i ponownym pochowaniu odnalezionych szczątków zwłok.

2. Umawiające się Strony będą wymieniać za pośrednictwem upoważnionych przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych pełne posiadane informacje dotyczące położenia miejsc spoczynku i pamięci, ich liczby i wielkości oraz danych osobowych poległych i pomordowanych, jak również wszelkie inne dane dotyczące wyżej wymienionych osób.

3. Analizując i uściślając informacje, o których mowa w ustępie 2 niniejszego artykułu, Umawiające się Strony ustalą listy miejsc spoczynku i pamięci, biorąc na siebie odpowiedzialność za utrzymanie tych miejsc w należyтым porządku, zgodnie z normami i standardami międzynarodowymi oraz ze zwyczajami narodowymi i religijnymi.

4. Przy ujawnieniu nowych miejsc spoczynku będą one chronione przez każdą z Umawiających się Stron. Umieszczenie tych miejsc w oficjalnych listach zostanie dokonane za wzajemną zgodą upoważnionych przedstawicieli Umawiających się Stron.

Artykuł 2

1. Każda z Umawiających się Stron zobowiązuje się na swoim terytorium państwowym do opieki nad miejscami spoczynku i pamięci żołnierzy i osób cywilnych drugiej Umawiającej się Strony w zakresie odpowiadającym normom i standardom międzynarodowym.

2. Przedsięwzięcia w zakresie opieki nad miejscami spoczynku i pamięci żołnierzy i osób cywilnych obejmują ustawianie znaków pamiątkowych, zarówno narodowych jak i religijnych, na tych miejscach, zazielenienie grobów i cmentarzy oraz utrzymywanie ich w należyтым porządku.

W poszczególnych przypadkach za zgodą Umawiających się Stron mogą być stosowane również inne formy upamiętniania poległych i pomordowanych.

3. Umawiające się Strony zobowiązują się do niezwłocznego wzajemnego informowania się za pośrednictwem upoważnionych przedstawicieli o wszystkich przypadkach wandalizmu na miejscach spoczynku i pamięci oraz do podejmowania działań w celu ich ukrócenia i zapobiegania na przyszłość, a także likwidacji skutków tych aktów i ukarania sprawców.

4. Umawiające się Strony będą sprzyjać ustawianiu pomników i innym formom uczczenia pamięci poległych i pomordowanych w miejscach ich spoczynku, na terytorium państwowym drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 3

1. W celu przekazania szczątków zwłok żołnierzy i osób cywilnych do pochowania w ojczyźnie, ich ekshumacja będzie przeprowadzana wyłącznie na prośbę właściwych władz jednej Umawiającej się Strony, za zgodą władz drugiej Umawiającej się Strony, na której terytorium państwowym one spoczywają oraz na życzenie bliskich krewnych tych osób.

2. Po uzyskaniu zgody na przeprowadzenie ekshumacji i przekazanie drugiej Umawiającej się Stronie szczątków zwłok żołnierzy i osób cywilnych, Umawiające się Strony za pośrednictwem upoważnionych przedstawicieli, uzgodnią procedurę związaną z prowadzeniem ekshumacji i przekazaniem szczątków zwłok, a także sporządzą stosowny protokół.

3. Ekshumacja, mająca na celu pochowanie w ojczyźnie szczątków zwłok osób poległych i pomordowanych jest przeprowadzana przez właściwych przedstawicieli Umawiających się Stron.

Artykuł 4

1. Zmiany miejsca spoczynku szczątków zwłok osób poległych i pomordowanych w państwie, w którym zostały one pochowane, będą dokonywane w zasadzie tylko w sytuacjach wyjątkowych, zgodnie z decyzją właściwych władz tej Umawiającej się Strony, na której terytorium państwowym znajduje się miejsce spoczynku, przy czym o mającej nastąpić zmianie miejsca spoczynku, powinny być niezwłocznie poinformowane właściwe władze drugiej Umawiającej się Strony.

2. Ekshumacja jest przeprowadzana przez właściwe władze obu Umawiających się Stron, przy przestrzeganiu zasad przyjętych w państwie miejsca ekshumacji wraz ze sporządzeniem stosownych dokumentów.

Artykuł 5

1. Każda z Umawiających się Stron zgadza się na przyjęcie na swym terytorium państwowym specjalnych grup roboczych, upoważnionych przez właściwe władze obu Umawiających się Stron do przeprowadzenia przedsięwzięć związanych z ustaleniem danych osobowych poległych i pomordowanych, ich upamiętnieniem oraz do innych działań wymienionych w niniejszej Umowie, przez okres niezbędny do ich zakończenia.

2. Każda z Umawiających się Stron gwarantuje specjalnym grupom roboczym drugiej Umawiającej się Strony zapewnienie wszystkich niezbędnych warunków dla ich działalności, łącznie z pomieszczeniami roboczymi, zakwaterowaniem, swobodą poruszania się po swym terytorium państwowym zgodnie z ustawodawstwem dotyczącym pobytu cudzoziemców na terytoriach państwowych Umawiających się Stron, dostępem do wszystkich źródeł informacji dotyczących miejsc spoczynku. Umawiające się Strony zobowiązują się do udzielania tym grupom wszelkiej możliwej pomocy i poparcia.

3. Warunki działania, termin i liczebność powyższych grup roboczych uzgadniają między sobą odpowiednie władze Umawiających się Stron.

4. Plany prac, które będą podstawą działania specjalnych grup roboczych jednej Umawiającej się Strony na terytorium państwowym drugiej Umawiającej się Strony, podlegają uzgodnieniu z właściwymi władzami tej Umawiającej się Strony.

5. Przedstawiciele właściwych władz Umawiających się Stron mają prawo, bez wcześniejszego powiadomienia zapoznać się z działalnością grup roboczych, znajdujących się na ich terytoriach państwowych.

Artykuł 6

1. Umawiające się Strony zobowiązują się do finansowania wszystkich przedsięwzięć związanych z opieką i utrzymaniem miejsc spoczynku i pamięci oraz upamiętnieniem poległych i pomordowanych żołnierzy i osób cywilnych drugiej Strony na swym terytorium państwowym.

2. Zasady finansowania przedsięwzięć wymienionych w ustępie 2 artykułu 2 i w artykule 3 niniejszej Umowy będą uzgadniane w każdym konkretnym przypadku przez Umawiające się Strony. Nakłady finansowe poniesione przez jedną z Umawiających się Stron mogą być częściowo lub w całości zrekompensowane przez drugą Umawiającą się Stronę w dowolnej uzgodnionej formie.

3. Nakłady finansowe niezbędne do zrealizowania przedsięwzięć wymienionych w artykule 4 niniejszej Umowy ponosi ta Umawiająca się Strona, na której terytorium państwowym są one realizowane.

4. Koszty przejazdu i utrzymania specjalnych grup roboczych ponosi ta Umawiająca się Strona, która je wysyła.

Artykuł 7

1. Każda z Umawiających się Stron zapewni obywatelom drugiej Umawiającej się Strony swobodny dostęp do znajdujących się na jej terytorium państwowym miejsc spoczynku i pamięci poległych i pomordowanych rodaków.

2. Umawiające się Strony będą sprzyjać zakładaniu i utrzymywaniu muzeów i ośrodków spotkań w pobliżu miejsc spoczynku i pamięci.

Artykuł 8

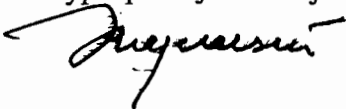
1. Umawiające się Strony dokonają wymiany not informujących o przeprowadzeniu procedur legislacyjnych przewidzianych w ustawodawstwie wewnętrznym państwa każdej z Umawiających się Stron dla wejścia w życie porozumień międzynarodowych. Datą wejścia w życie niniejszej Umowy będzie data otrzymania późniejszej z not.

2. Niniejsza Umowa zostaje zawarta na czas nieokreślony. Każda z Umawiających się Stron może ją wypowiedzieć, powiadomiwszy o tym drugą Umawiającą się Stronę drogą dyplomatyczną. W takim przypadku Umowa niniejsza utraci moc po upływie sześciu miesięcy od dnia otrzymania powiadomienia.

Sporządzono w Warszawie dnia *11 stycznia* 1995 roku, w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, każdy w językach polskim, uzbeckim i rosyjskim, przy czym wszystkie teksty mają jednakową moc.

W przypadku powstania rozbieżności w interpretacji postanowień niniejszej Umowy, Umawiające się Strony będą odwoływać się do tekstu w języku rosyjskim.

Z upoważnienia Rządu
Rzeczypospolitej Polskiej

Z upoważnienia Rządu
Republiki Uzbekistanu

